

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžf/42/2012
Identifikačné číslo spisu:	5011200386
Dátum vydania rozhodnutia:	11.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5011200386.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: AUTOALLES, s.r.o., Košická 34, Prešov, právne zastúpený: JUDr. Mario Buksa, právne služby, s.r.o., Červenej armády 1, Martin, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Vázovova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/4411-22437/2011/993168 zo dňa 23. februára 2011, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/35/2011-63 zo dňa 16. apríla 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline
č. k. 21S/35/2011-63 zo dňa 16. apríla 2012 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č. k. 21S/35/2011-63 zo dňa 16.04.2012 Krajský súd v Žiline nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov z dôvodu, že pomery žalobcu by odôvodňovali (čiastočné) oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ by sa dostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodov, ktoré by neboli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním, napr. z dôvodu vyššej moci. Skutočnosť, že u žalobcu nastala nepriaznivá finančná situácia, podľa jeho tvrdenia, zapríčinená celkovou situáciou v ekonomike krajiny, by bolo možné podľa konajúceho súdu považovať za okolnosť, ktorá by odôvodňovala priznanie oslobodenia, avšak žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi úvermi voči bankovým a nebankovým subjektom a finančnou krízou. Súd prvého stupňa nemal preukázaný podiel krízy a podnikateľského rizika na zadlžení žalobcu. Zároveň vzal prvostupňový súd do úvahy aj výšku súdneho poplatku, ktorý v predmetnej veci predstavuje 66 €, a ktorý ani v spojení so súdnymi poplatkami v ostatných obdobných konaniach vedených na tunajšom súde nepredstavuje sumu, ktorá by mala pre žalobcu likvidačný charakter.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že v predmetnej veci žalobca požiadal o

oslobodenie od súdnych poplatkov potom, ako ho súd prvého stupňa uznesením č. k. 21S/35/2011-46 zo dňa 28.12.2011 vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 66 €. Žalobca svoju žiadosť odôvodnil tým, že u neho nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva a že sa nachádza v zlej hospodárskej situácii, ktorú si sám nezapríčil.

Krajský súd uviedol, že v danom prípade je potrebné prihliadať na osobitné postavenie účastníka konania - právnickej osoby, t.j. podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka s tým, že podnikanie treba chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku alebo k strate a okolnosti, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný ani nedosahuje zisk, že má pohľadávky po lehote splatnosti alebo, že v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa teraz ocitol v nepriaznivej finančnej situácii nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože tým by došlo k prenášaní podnikateľského rizika respektíve jeho dôsledkov na štát, čo je neprípustné.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a sám rozhodol tak, že žalobcovi sa právo na oslobodenie od súdnych poplatkov priznáva. V dôvodoch odvolania zdôraznil, že tým, že sa riadnym spôsobom domáhal svojho práva na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, žalobný návrh nie je prejavom svojvôle žalobcu a nie je možné ani konštatovať, že by išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Tvrdil, že súdu preukázal aká je jeho finančná situácia ako aj, že výkon svojho podnikania musel prefinancovať úvermi v niekoľkých bankách a lízingových spoločnostiach a taktiež má podlžnosti voči sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam a na mzdách zamestnancov, s tým, že účtovné doklady doloží.

Odvolací súd (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez pojednávania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Zákonodarca v citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je v prvom rade samotná žiadosť účastníka konania, preukázanie dôvodov, spočívajúcich v majetkových, sociálnych, finančných a pod. pomeroch účastníka, odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne preukázanie, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Povinnosťou súdu je skúmať splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v každom prípade individuálne a to aj vzhľadom na individuálnosť každého konania.

Odvolací súd v danej veci zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nesplnil zákonné podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a stotožnil sa s dôvodmi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na ktoré súčasne poukazuje. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je v danom prípade potrebné prihliadať na osobitné postavenie účastníka konania ako právnickej osoby, t.j. podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka a charakter konania, podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

K už uvedenému najvyšší súd zdôrazňuje, že krajský súd správne poukázal na to, že v konaní o návrhu účastníka konania na oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorý je podnikateľom, je treba posudzovať podnikanie ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku alebo i k strate. Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že v prípadoch ak podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, má pohľadávky alebo v dôsledku podnikania sa teraz ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, tieto skutočnosti nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od

súdnych poplatkov.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. veta prvá potvrdil.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.